

Šiandien Europos vienybei svarbi diena.

Šį rytą Europos Parlamentas turėjo garbę priimti prezidentą V. Zelenskį – jis tikras Ukrainos žmonių narsos, drąsos ir nepalaužiamumo pavyzdys. Prezidentas V. Zelenskis kalbėjo iš mūsų Parlamento tribūnos, tačiau jo žodžiai skambėjo visoje Europoje. Tai buvo tvirta vienybės žinia ir priminimas, kad kova dėl Ukrainos yra ne tik dėl kova teritorijos, bet ir kova ginant mūsų bendras vertybes.

Greit bus vieneri metai nuo tada, kai Rusija neteisėtai įsiveržė į suverenią ir nepriklausomą Ukrainą. Galime didžiuotis visapusišku solidarumu su Ukrainos žmonėmis.

Tačiau karas Ukrainoje tebevyksta. Negalime leisti pasireikšti karo nuovargiui, nes būtent to tikisi Kremlius. Jis nori išsekinti mūsų sistemas ir išsemti kantrybę.

Ukrainai vis dar reikia didesnės paramos.

Ukrainai reikia ginklų. Kitame karo etape reikės daugiau šarvuočių. Turi būti apgalvotas tankų, naikintuvų ir tolimojo nuotolio apsaugos sistemų, ir reikia veikti greitai. Dar ne laikas ilsėtis ant laurų.

Tik taip galime padėti pasiekti taiką. Orią taiką. Taiką ir laisvę. Taiką ir teisingumą.

Ukraina yra Europa. Praėjusiais metais priėmėme istorinį sprendimą suteikti Ukrainai ir Moldovai ES šalių kandidačių statusą. Tai buvo ne tik simbolinis veiksmas, bet ir tvirtas pripažinimas, kad Ukrainos vieta yra Europos Sąjungoje. Turime būti pasirengę tesėti savo žodį. Ukraina padarė stebinančią pažangą spartindama reformų tempą. Tikiuosi, kad stojimo derybos galėtų prasidėti kiek įmanoma greičiau, jei Ukraina atitiks visus būtinus kriterijus.

Praėję metai taip pat parodė, kad galime susivienyti, kad išspręstume didelio masto žmonių judėjimo keliamus iššūkius. Parodėme, kad galime tai padaryti.

Metai iš metų, kadencija po kadencijos, migracija mums visiems buvo pasikartojantis iššūkis, tačiau mums nepavyko susitarti dėl ilgalaikio tvaraus požiūrio.

Žinau, kad mums visiems kyla pagunda tai daryti vieniems. Autokratai tai žino. Cinikai to tikisi. Būtent šiais sudėtingais momentais turime šiai pagundai atsispirti labiausiai.

Noriu pabrėžti vieną dalyką: yra iššūkių, į kuriuos reikia reaguoti Europos lygmeniu. Net jei jie yra sudėtingi ir daugialypiai, mes turime ir galime pasiekti susitarimus, kurie gerokai viršija neatidėliotinus poreikius.

Europos migracijos ir prieglobsčio paktas jau yra planas:

- Pastaruoju metu vyko daug diskusijų apie mūsų išorės sienų stiprinimą. Ir tai yra teisinga. Tačiau neturėtume pamiršti, kad jau galime pradėti spręsti šiuos klausimus, kartu išsaugodami Šengeno erdvės vientisumą, susitarę dėl Prieglobsčio procedūrų reglamento ir tikrinimo.
- Kalbėjome apie antrinio judėjimo ir tikro solidarumo klausimų sprendimą. Tačiau susitarimai dėl sistemos EURODAC ir Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamento gali pateikti atsakymus į tuose debatuose keltus klausimus.
- Taip pat aptarėme išorės aspektą ir pastangas, kurias dedame pagrindinių trečiųjų šalių atžvilgiu. Į šią diskusiją jau buvo atsižvelgta Prieglobsčio ir migracijos valdymo reglamente. Dabar reikia išsamiau pakalbėti apie sugrąžinimą. Vis dar per mažai žmonių, kuriuos reikėtų ir būtų galima saugiai sugrąžinti, yra sugrąžinami. Tai sunku paaikškinti mūsų visuomenei. Mes galime geriau. Galime užtikrinti, kad mūsų ištekliai būtų skirti tiems, kuriems jų labiausiai reikia.
- Migracijos paktas gali apimti ne tik visus šiuos klausimus. Jo holistinis pobūdis taip pat leidžia atsižvelgti į krizines situacijas, force majeure atvejus ir kitas nenumatytas aplinkybes.

Todėl negalime atitraukti dėmesio nuo mūsų tikslo – užbaigti prieglobsčio ir migracijos teisės aktų sistemos reformą iki šios kadencijos pabaigos.

Tai Europos Parlamento ir penkių rotacijos tvarka Tarybai pirmininkaujančių valstybių narių įsipareigojimas, priimtas Europos piliečiams praėjusių metų rugsėjo mėn. Bet kokiais debatais, nesusijusiais su šia sistema, bus siekiama tik vilkinti arba net trukdyti šiai reformai.

O laiko gaišti mes nebegalime. Būtina, kad derybos tarp dviejų įstatymų leidėjų prasidėtų ateinančiais mėnesiais, kad būtų pakankamai laiko rasti tinkamą pusiausvyrą ir požiūrį, kuris būtų humaniškas ir teisingas tiems, kurie ieško apsaugos, tvirtas tiems, kurie neatitinka reikalavimų, ir griežtas tiems, kurie išnaudoja labiausiai pažeidžiamus žmones mūsų planetoje.

Jūs taip pat gerai kaip ir aš žinote, kad migracija yra tik vienas iš iššūkių, su kuriais šiuo metu susiduria Europa. Šiuo pasaulinio nestabilumo laikotarpiu, kai kamuojama didelė infliacija, aukštos energijos kainos, pramonė patiria sunkumus, o namų ūkius slegia sunki sąskaitų našta, turime remtis didžiausiu savo privalumu.

Šiomet minime 30-ąsias mūsų bendrosios rinkos metines. Per tą laikotarpį buvo sudaryta daugiau galimybių žmonėms, įmonėms ir vartotojams, nei galėjome įsivaizduoti. Didžiausia pasaulyje bendroji *demokratinė* rinka sustiprino mūsų vietą pasaulyje. Net ir tais laikais, kai mūsų europietiškas modelis kvestionuojamas. Mes vis tiek nustatome pasaulinius standartus. Nes visi žino, kad mūsų atvira visuomenė ir atviros rinkos veikia.

Europa gali pasiūlyti kur kas daugiau, nei mums patiems atrodo.

Galime tuo pasinaudoti. Paspirtinkime investicijas Europoje, kad Europos ekonomika vėl pradėtų stabiliai augti ir taptų dar konkurencingesnė. Mums nereikia iš naujo išradinėti dviračio – priemonės „NextGenerationEU“ finansavimas yra paruoštas ir prieinamas. Tuo pat metu vyksta DFP peržiūra, kuri suteiks galimybę persikirstyti lėšas toms sritims, kurios nebuvo tokios prioritetinės derybų metu.

Praėjusią savaitę pranešta, kad energetikos ir elektros energijos įmonės 2022 m. uždirbo rekordinius pelnus. Atėjo laikas rimtai susimąstyti apie viršpelnio mokesčio idėją.

Žinau, kad jau anksčiau buvo priimtas sprendimas, tačiau matant, kad viena energetikos įmonė gauna apie 40 mlrd. EUR papildomų pajamų, tuo metu, kai piliečiams ir įmonėms reikia paramos, man aišku, kad yra per daug tų, kurie pelnosi iš sistemos spragų.

Naujausios prognozės rodo, kad Europos Sąjunga per ateinančius 5 metus galės panaudoti daugiau atsinaujinančiųjų išteklių energijos nei per pastaruosius 20 metų. Šios pertvarkos poreikis yra ne grėsmė, o šansas.

Šį rytą Parlamentas priėmė savo poziciją dėl ES Dujų reglamento ir dėl paskutinio svarbaus Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio dokumento – Pastatų energinio naudingumo direktyvos. Artėjame prie finišo tiesiosios rengdami reglamentavimo sistemą, reikalingą pertvarkai, dėl kurios susitarėme Europos klimato teisės akte.

Europos Sąjunga turėtų stengtis įgyti konkurencinį pranašumą visame pasaulyje, laikydamosi demokratiškos vertybių ir įgyvendindama savo klimato darbotvarkę pagal mūsų specialiai pritaikytą reguliavimo sistemą.

Be to, tai, ką sakiau gruodžio mėn., vis dar galioja: turime vengti įsivelti į varžybas, kurios parodys, kas protekcionistinėse lenktynėse pirmas pasieks finišą. Mums nereikia užsidaryti savo kiaute. Bėgant metams mūsų ekonomika augo būtent todėl, kad pasirinkome priešingą kryptį.

Mūsų pasirinktas kelias duoda vaisių.

Tai pasakyta ir apie siekį didinti mūsų institucijų sąžiningumą, nepriklausomumą ir atskaitomybę. Džiaugiuosi galėdama pranešti, kad vakar priėmėme pirmąsias priemones šioje srityje, ir esu įsitikinusi, kad mūsų darbas siekiant atkurti pasitikėjimą Parlamentu ir mūsų projektu bus tęsiamas.

O pabaigai norėčiau padėkoti Nicosui Anastasiadesui, kuris dešimt metų ėjęs Kipro prezidento pareigas netrukus paliks šalies vadovo postą. Dėkoju už atsidavimą įgyvendinant Europos projektą, siekiant taikos ir už viską, ką per pastarąjį dešimtmetį nuveikėte regiono stabilumo labui. Kartelę savo pareigų perėmėjui iškėlėte labai aukštai.

Dėkoju.